

פ ר ט י כ ל מ.ס. /ג
מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, א' בסיון תשי"א (5.6.1951)
בשעה 8.30

י. שמרינצק - יו"ר הכנסת
ב. נצר - סגן יו"ר הכנסת

נ ו כ ח ו :

חברי הועדה:

- י. הרדץ - היו"ר
- פ. אילנית
- ס. ארגוב
- י. ברץ
- י. בר-יהודה
- ה. בורג
- ד. בר-רב-האי
- ס. בן-עמי
- י. בדר
- א. ג'רג'ורה
- ת. טובי
- צ. יהודה
- י. כסה
- ש. כץ
- ח. סגורי-כהן
- א. מזור
- ע. מימון
- ס. נורוק
- א. רוזאל-נאור
- א. ציזלינג
- י. קליבנוב
- א. תבורי

סוזמנים:

- ח. צדוק - המשנה ליועץ המשפטי
- פרופ' שקי - מטעם משרד המשפטים
- ז. נגבי -
- ב. סינץ - יו"ר ועדת הפנים
- ד. הכהן
- ס. רוזטי - מזכיר הכנסת
- ח. ליאור - מזכיר יו"ר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

ח ס ר ו :

א.י. גרינברג
ז. גלוסקא (בזכות דעה מייצגת)
ב. ילין-מור

ס ד ר - ה י ו ם :
א. הצעות לסדר-היום.

- ב. חוקת הבחירות לגמים ציבוריים - בקשת ועדת הפנים.
- ג. הצעת חוק לתיקון חוק הבחירות - ויתור על פרוצדורה.
- ד. אי-קיום ישיבות הכנסת בשבוע של הבחירות לקונגרסה-כ"ג.
- ה. ענין התנהגותו של חבר הכנסת ה. קוק במליאת הכנסת.
- ו. חוק חסינות חברי הכנסת זכויותיהם וחובותיהם.

1. הצעות לסדר-היום:

א. מזור:
אני מבקש להעמיד בסדר יומה של הועשה עוד היום, שאלת דחית גיוסם של מזכירי מפלגות לעתודות.

ד. בר-רב-האי:
יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית פנה לרמטכ"ל בבקשה והוא קבל תשובה חיובית, שבמטכ"ל יתחשבו בבקשות דחיה הקשורות בבחירות.

ה. סגורי-כהן:
אני מבקש להרחיב את ההצעה ולהוסיף למזכירים גם פעילים בתנועות, שהתנועות תקבענה שהם דרושים להם.

ו. טובי:
כיצד נרון בענין זה? האם בצורת פניה מטעם ועדת הכנסת.

הי"ר י. הררי:
אני מציע שלא לרון בענין זה כי ענין הגיוס לעתודות אינו שייך לוועדת הכנסת, וגם טעום שהענין הזה אינו מעשי.

ה ח ח ל ט

ברוב של 8 קולות נבד 4 קולות לא להעמיד בסדר היום את הצעתו של חבר הכנסת מזור.

ז. ארנוב:
אני מציע שהועדה תרון בשני הענינים הבאים:
א. אי-קיום ישיבות הכנסת בשבוע של הבחירות לקונגרס הציוני.

ב. שהועדה תוותר על הצורך בהנחת החוק לתיקון חוק הבחירות 48 שעות לפני הקריאה ראשונה זו, על שלחן חברי הכנסת. אם לא תהיה התנגדות אני מציע לעבור בקריאה השניה והשלישית על החוק הזה מיד. אם תהיה התנגדות אני מציע להעביר את החוק היום לוועדה ולהחזירו סחר לקריאה שלישית.

ה ר ח ל ט

להעמיד בסדר-היום של הועדה:
א. אי-קיום ישיבות הכנסת בשבוע הבא.
ב. וויתור על הפרוצדורה בתיקון לחוק הבחירות.

2. חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 2) - תשי"א-א-55א - העברה לוועדה המתאימה:

הי"ר י. הררי:
אני מציע שהחוקים האלה יובאו לוועדת הכלכלה כי רוב החוקים נוגעים לכלכלת המדינה.

ש. כץ:
בחוקים אלה יש קופפלקסים הנוגעים לוועדת הכלכלה, ועדת הכספים וועדת החוקה. על כן אני מציע להרכיב ועדה משותפת ששלו ועדות אלה למטרת הדיון בחוק הזה.

על סמך הנסיון שרכשנו לנו בוועדות מסותסות,
לדעתי רצוי שתהיה רק ועדה אחת, ולא חשוב איזו -

ד. ארגוב:

העיקר אחת.

אני מציע להעביר את החוק לוועדת החוקה בלבד.

היו"ר י. הררי:

אני מציעה את ועדת הכספים.

א. רוזיאל-גאור:

ח. צדוק:
אני מציע שהצעת החוק תועבר לוועדת החוקה.
חוק זה טובא בפני הכנסת בפעם השניה. חוק
כזה, בדיוק בנושא זה, היה לפני הכנסת לפני כששה חודשים. הוא נידון אז
בוועדת החוקה וועדת החוקה למדה את הענין על כל פרטיו ועמדה על תוכן כל
החוקים. זו תהיה עתה עבודה לבטלה, נדמה לי, אם נטיל את אותו החוק,
באותו ענין, באותו היקף, באותו נושא, על ועדה אחרת, בזמן שוועדת החוקה
טפלה בו כבר בהזדמנות אחרת.

אני מניח שהסיבה שמנעה מהעברת החוק לוועדת
החוקה; היתה שוועדת החוקה עמוסה עבודה בשעה זו - אבל יחד עם זה, מאחר
שבועדת החוקה הענין כבר נידון, נדמה לי שבוועדה זו הענין יקח פחות זמן
מאשר בכל ועדה אחרת.

אני מוותר על הצעתי.

ש. כץ:

כס אני מוותר על הצעתי.

ח. טובי:

אם כך - אני מעלה את ההצעה להעביר את החוק
לוועדת הכלכלה.

א. סזור:

ה צ ב ע ה

בעד ועדת כלכלה - 2
בעד ועדת חוקה - 13
בעד ועדת כספים - 2

ה ו ח ל ט

להעביר את החוק לקיום תקפן
של תקנות ההגנה (לשראת שעה)
(מס"א-1951 לוועדת
החוקה חוק והמשפט.

3. חוקת הבחירות לגופים ציבוריים - פניית ועדת הפנים:

נמצא כאן יושב-ראש ועדת הפנים ב. סינץ והוא
מבקש להביא לפני הוועדה בעיה של נושא חדש.

היו"ר י. הררי:

ב. סינץ - יו"ר ועדת הפנים: ועדת הפנים דנה בהצעת חוקת בחירות לגופים
ציבוריים. מכיון שהתעוררו כמה וכמה שאלות
עקרוניות, נדמה לי שאם ידונו על החוק כולו, ימשך הענין שבועות רבים.
על כן, הרוב בוועדה מסכים לכך שחוק זה יצוטט לצרכי הבחירות לקונגרס
הציוני. מכיון שהובע ספק אם אפשר לצמצם את החוק הזה רק לצרכי הקונגרס
הציוני - הוחלט להעביר את הענין להכרעת ועדת הכנסת. אני מבקש את ועדת
הכנסת לדון על זה עכשיו, מכיון שהענין האם דחוף והייתי רוצה שהענין הזה
ייררס מיד היום.

הייתי מאוד רוצה שהחוק הזה יצא לפני הבחירות,
אם כי ספק גדול אם הקריאה השניה תוכל להיות

י. בר-יהודה:

בכנסת בזמן המתאים.

אך, לו גם היה כל הזמן הדרוש לזה, אין שום ספק
שזה נושא חדש. חבל מאוד שבנוגע להסתדרות הציונית עד עכשיו אין שום
דבר הקובע את מקומה המיוחד, כי אז ייתכן כל מה ששייך לבחירות לעיריות
ולכנסת היה באופן אוטומטי שייך גם לבחירות כאלה - אבל לזה לא הגענו.
אין אפשרות מבחינה פורמלית תחוקתית לחלק את הדבר הזה להוציא חלק ולומר
שזה אותו הדבר. זהו נושא חדש, כי בחוק לא מדובר אפילו על חוק להסתדרות
הציונית ועל דברים אחרים, כדי שאפשר יהיה לומר שמחלקים את זה לחצי.
זהו חוק, שברגע שיתקבל במדינת ישראל, מה שאנחנו רוצים שיהיה בנוגע
להסתדרות הציונית - לא יחול עליה אם קבלת החוק. זהו חוק החל על דברים
שונים בעלי ערך ציבורי, אך אלה הם ארגונים פרטיים ולכן יש צורך לחרוג
מנוסח החוק הזה לגמרי לצורך ההסתדרות הציונית בלבד, כי אנו מוכרחים
להכניס את הדבר המיוחד להסתדרות הציונית במדינתנו.

זהו נושא חדש ועל כן יש לנסח את הדברים באופן

אחר לגמרי.

אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת בר-יהודה בענין
זה. לדעתי, אין כל ערך מעשי לדיון הזה, מכיון
שלא נספיק לסיים את הדיון בחוק עד לבחירות לקונגרס הציוני.

י. מליבנוב:

חושבני, שלחוק הזה אין כל ערך לגבי ההסתדרות
הציונית ושמי שהביאו לפנינו צריך היה לקחת בחשבון שהכנסת עמוסה עבודה בשני
החדשים הבאים. על כל פנים, שאם חושבים שהחוק הזה יחול על ההסתדרות
הציונית - יש לנסח בצורה אחרת לגמרי, כי בנוסח הפוכה הוא מתאים בשביל
אגודות "הכנסת כלה".

באופן פורמלי, אין כל ספק שזהו נושא חדש ואי-

אפשר לדון בו בוועדת הפנים מבלי להביאו לקריאה ראשונה.

נוסף על כל הנימוקים שהושמעו כאן, הנימוק
התכליתי הוא החשוב ביותר מכיון שלא נספיק

י. כסה:

לגמור את החוק עד השבוע הבא.

משום כך גם אני מצטרף לדעה האומרת שיש לקנות

כאן נושא חדש וכי יש אלא לא לנהוג לפי הפרוצדורה הרגילה.

ש. כז:

ברור לי שזהו נושא חדש, אבל הנושא החדש הזה
הוא בענין מכובד מאוד שעליו יש וויכוח - מעמד
ההסתדרות הציונית ואי-אפשר בדרך אגב ובצורה שלילית כזו לחוקק את החוק
הראשון בענין ההסתדרות הציונית. החוק הראשון בענין ההסתדרות הציונית
צריך להיות קצת יותר מכובד, ומכיון שאין כל אפשרות לעשות זאת - יש לדעת
לנסח את כל החוק מחדש. הייתי אומר שבחוק הכללי שיטפל במעמד ההסתדרות
הציונית במדינת ישראל, יהיו גם שני מעיפים על ענין זה.

ה ר ח ל ט

שהענין שהוצע על-ידי ועדת
הפנים מהווה נושא חדש, ויש
לנהוג לפי הפרוצדורה הרגילה.

ג. פיינץ:

אני מודה לכם על החלטתכם לקבור את הענין
בוועדה.

יו"ר ועדת הפנים

י. בר-יהודה:

החלטת הועדה היתה אחרת. הועדה לא החליטה
לקבור את החוק. פוּחלש שאתם צריכים להוציא
את החוק כפי שהוא הוכנס על-ידי המשלה.

היו"ר י. הררי:

אני, בתור יושב-ראש הועדה, חושב שיושב-ראש
ועדת הפנים אינו צריך להעיר הערות כאלה
לוועדת הכנסת, אשר מחליטה בהתאם לפרוצדורה ולא לגופו של ענין; היא
מחליטה מה הוא התקנון.

ג. פיינץ:

כאשר החוק הזה הובא לוועדה בפעם הראשונה,
הוסבר לי שהוא הובא על-ידי משרד המשפטים לפי
הצעת הסוכנות היהודית לצורך הבחירות
לקונגרס הציוני. על כן, ראה הרוב הגדול של הועדה, צורך לצמצם את החוק
כדי שנוכל להביא אותו לפני הבחירות לקונגרס הציוני. אני, באופן
פרטי, חרדתי לענין זה מכיון שאני איני משתתף בבחירות אלה. אני רציתי
לנהוג בסדר ולהסריץ את הענין, כדי שלא יגידו שאני מחבל בחוק. מכיון
שהחלטתם כן אין שום ספק שלא יהיה צורך בחוק זה בזמן הקרוב.

יו"ר ועדת הפנים

3. הצעת חוק לתיקון חוק הבחירות:

היו"ר י. הררי:

אני מעמיד לסדר-היום את הצעתו של חבר הכנסת
אריגוב ביחס לחוק הבחירות.

י. קליבנוב:

האם הענין הפא באמת כל כך דחוף שאי-אפשר
לנהוג לפי הפרוצדורה הרגילה?

ד. בר-רב-האי:

אני מתקשה לענות, מפני שבנקודה זו יש
פלוגתה בין יושב ראש ועדת הבחירות השופט
אולשן, וביני. השופט אולשן לוחץ מאוד והוא היה רוצה שהענין יכרע,
בין אם התיקון יעבור ובין אם לא יעבור, לפני התאריך של הצגת שפות,
ופירוש הדבר השבוע. אני חושב, שיכולה להמצא תרופה משפטית גם אחרי
זה, אבל לשם הסדר רצוי שהדבר יוכרע עוד השבוע כדי שלא אצטטר
לחפש תרופות משפטיות בשבוע הבא.

א. ציזלינג:

המצב האין שיש פלוגתה לא רק בין אחד
מסגני היושב-ראש, חבר הכנסת ד. בר-רב-האי,
ובין היושב-ראש, אלא שבין הועדה כולה יש חילוקי דעות בין החברים והועדה
לא קבלה את בקשת היושב-ראש. היא לא מנעה ממנו את האפשרות להביא הצעת
חוק כזו בעצמו. הועדה לא קבעה באיזה מידה עלול הדיון לחבל בבחירות.
(ד. בר-רב-האי: כן קבענו - בשבוע שעבר בשעה שלא היית).

על כל פנים, אין רשות לשנות את הפרוצדורה
בלי הסכמה (היו"ר י. הררי: החלטת ועדת הכנסת).

התשובה היא לפלגת פועלי ארץ-ישראל. אם
חברי מפלגת הפועלי ארץ-ישראל מוכנים לוותר לא רק על זה כי אם גם נכונים
לדון על אופן חלוקת תעודות הזהות והגשת בקשות לתעודות זהות, שעכשיו
עושים את זה בדרך שלפי דעתי יש בה משום פתח לשחיתות ציבורית - אם הם
מסכימים שבעת ובעונה אחת אפשר יהיה לדון גם על הענין הזה - אני מסכים
שהיה קריאה ראשונה ואחרי קריאה ראשונה נקבל את השאר.

א. ציולינג:

יש שני דברים שהחוק מטפל בהם: החוק מטפל בסדר של פרטום רשימות ובסדר של הגשת בקשות לתעודות זהות. בוועדת הבחירות התעורר ענין זה לפני שתעוררה השאלה היא והדבר יכול היה להסתדר שם, בלי צורך בחוק, בהסכמה, אילו היו מחליטים על זה. זה נתקבל תחילה בהסכמה אך מפלגת פועלי ארץ-ישראל הפילה את זה בקולותיה היא בלבד כמעט. (דג-רנ-האי) מאימתי ועדת הכנסת משמשת אינטרסניה לערעורים על ועדת הבחירות המרכזית?

אנחנו מציגים את הענין הזה לדיון בכנסת. אם אתם מסכימים שיהיו שני דיונים בשני הענינים בעת ובעונה אחת, סתוך וויתור על הפרוצדורה - אני מסכים לדיון, כי אז אני רואה שיש יחס רציני לענינים. אחרת, אתם גורסים לדעת, להשליט הציבור ולשמוש לרעה בפרוצדורה של הקניית תעודות זהות שלא לצורך.

י. בר-יהודה:

אם יתברר לנו שמצד כל סיעות הכנסת, שהן גם סיעות ועדת הבחירות המרכזית יש הסכמה, אפשר יהיה בעת ובעונה אחת לדון בשני הדברים, שאחד מהם שאנחנו רואים כחשוב מאוד - אחרים אינם חושבים כך ולכן לא הביאו אותו. אנו קבענו, שאם יש הסכמה כללית על וויתור של 48 שעות - אפשר לעשות יוצא מן הכלל. אם לדבר השני, בתיקון שאנחנו נציע, אין הסכמה לפרוצדורה יוצאת מן הכלל - אין יסוד גם לפרוצדורה יוצאת מן הכלל בנוגע לענין האשון.

הי"ר י. הררי:

אינני מבין מדוע הופכים כל ענין קטן לקרבות שלמים. עלינו לא לשכוח שאת ההצעה הזו מציעה ועדת החוקה ובוועדת החוקה פיוצנות כל הסיעות שבכנסת. ועדת החוקה מציעה הצעה לקריאה ראשונה של איזה תיקון, שאיננו נכנס בו לגמרי. אני מניח שיש כל מיני חילוקי דעות בוועדת החוקה ואנו מבררים עתה אם לוותר על 48 השעות - לאמיתו של דבר אלה הן רק 24 שעות, כי 24 כבר עברו, מזמן שהונח החוק על השלחן. נרמה לי, שלו ידעו שהצעה זו תעורר וויכוח סוער כזה, היו מוותרים על ההצעה. אך אם כבר הוצעה ההצעה ועלינו רק להחליט לוותר על 24 שעות - אכן הבוחר היא, לא אם יש סכסוכים בוועדת הבחירות המרכזית, אלא אם 24 שעות מספיקות כדי שחברי הכנסת יוכלו לעיין בחוק ולהכינו.

צ. יהודה:

שמעתי שיש חילוקי דעות בין יודעי דין, יושב-ראש ועדת הבחירות, שאני חושב אותו ליודע דין אומר שיש צורך בתיקון במהירות האפשרית. ועדת הבחירות החליטה פה אחד, בלי כל חילוקי דעות, שיש צורך בתיקון זה, בהקדם האפשרי ולכן אינני מבין מה כל הוויכוח הזה על 24 שעות בלבד.

י. כסה:

יושב-ראש ועדת הבחירות מפרכזית השופט העליון אולשן, בקש להכריע בשאלה זו, לפני ה-8 לחודש זה, תאריך הגשת רשימות הבחורים למקומות השונים. זוהי דרישה מוצדקת בהחלט. תחליט הכנסת כפי שתחליט - צאופן שלישי או חיוני - אבל תחליט.

ענין תעודות הזהות אינו דחוף כל כך. אני מסער שאם תגישו הצעה לסדר-היום, הכנסת תדון בענין זה, אך אין כל קשר בין שני הדברים האלה.

פ. אילנית:

אנחנו דנים כאן באחד הדברים החשובים ביותר של חוק הבחירות. אם יתקבל תיקון זה, יצא ששליש הבחורים ילך לבחירות בניגוד לחוק שאבדה ועדת החוקה. השופט אולשן טוען שצריכים להכריע בשאלה זו עד ה-8 לחודש - אך הרשימות כבר הוכנו לפי סדר האלף-בית, וכל מה שהכנסת צריכה לעשות עכשיו, זה לאשר את הדבר הבלתי חוקי הזה אשר נעשה. לו זה היה ענין של סמטאות ירושלים או תל-אביב שאין בהן כתובות, לא הייתי אומר דבר. אך כאן יש ענין של ישובים שלמים,

ד. בר-רב-האי:
חברת הכנסת פיגה אילנית יכולה לוטר את כל הדברים האלה מעל כמת הכנסת. נציח שהתסונה הזאת, של שליש הנוחרים שילכו לקלפי בניגוד לחוק, היא נכונה - הרי יכולה את להשמיעם את כל הדברים האלה בפני סליאת הכנסת ולהזהיר את הכנסת מפני קבלת תיקון זה. אך אינני מבין מה ההבדל אם הכנסת תדון בשאלה זו היום או מחר. ברור רק, שהאולטרנטיבה שעמדה בפני מחלקת הסטטיסטיקה הייתה, לדחות את סידור רשימת הנוחרים לחדשים.

ברצוני לציין כאן שועדת הבחירות המרכזית היא אוטונומית בפעולותיה ואין הכנסת שסמסת אינסטנציה לערעור על פעולות ועדת הבחירות. בחוק יש בפירוש אינסטנציות לערעורים על החלטות בלתי חוקיות. (א. ציזלינג: אין זה ערעור על החלטת ועדת הבחירות).

מצד שני, אתה יודע, שברגע שיובא התיקון הזה לבירור, אין ספק שתוכל בינתיים לסדר כל מיני דברים השייכים לביצוע הבחירות. אבל אם זה יהיה סלווה הצעה אחרת, הכנסת תעבור לעצם העניין.

היו"ר י. הררי:
במקום לדון על שאלת הוויתור על הפרוצדורה - הכניסו הנה ענינים שאינם שייכים לנקודה זו. השאלה האומדת להכרעה היא, אם סותרים על 48 שעות או אין סותרים.

א. ציזלינג:
הצעתי היא שמביאים באופן דחוף לסדר-היום, עם אפשרות של וויתור על 48 שעות, את השאלות הקשורות בבחירות, משום שהן דחופות. אני מציע שהכנסת תדון בעת ובעונה אחת על שתי הצעות החוק הקשורות בביצוע דחוף של ענין הבחירות.

היו"ר י. הררי:
יש הצעה של ועדת החוקה שהביא לחוק לקריאה ראשונה וחבר הכנסת ציזלינג מדבר על הצעה אחרת. ועדת הכנסת אינה מקבלת הצעות לסדר היום. (א. ציזלינג: ועדת הכנסת מחליטה להקדים הצעות לסדר היום). אך זה לא הונח בפני הכנסת. אנחנו יכולים לדון על מה שהובא בפני הכנסת. מה שעומד בסדר היום של ועדת הכנסת הוא דבר אחד ועלינו להחליט על הוויתור של 48 שעות.

ה צ ב ע ה

בעד וויתור על 48 שעות - 12
נגד - 5

ה ו ח ל ט

לוותר על הצטרף בהנחת החוק
48 שעות לפני הדיון בו על
שלחנם של חברי הכנסת.

פ. ארגוב:
אם לא תהיה התנגדות נציע שתהיה גם הצבעה. אם תהיה התנגדות - יצטרכו להעביר את החוק לוועדה ולהחזירו מחר לכנסת.

היו"ר י. הררי:
השאלה היא אם אתה מתכוון גם לוותר של 24 שעות לאחרי שהחוק סוחר שהועדה.

פ. ארגוב:
ברור שזוהי הכוונה.

י. בר-יהודה:

אם אינך מצביע את הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג
משום שאין היא מונחת על שולחן חברי הכנסת, אינך
יכול גם להעמיד להצבעה הצעה זו.

הי"ר י. הררי:

לחמי חבר הכנסת בר-יהודה אינו צודק בענין זה, מכיון
שגם בחוקי התקציב וגם בחוק עצמות הרצל החליטה
ועדת הכנסת על פרוצדורה כזו. ועדת הכנסת מוסמכת, אם היא תרצה בכך, לוותר
גם על 24 השעות.

הכנסת ציזלינג.

אחרי שנחליט בענין זה נאליט בקשר להצעתו של חבר

ה צ ב ע ה

בעד וויתור על 24 שעות בקריאה שניה - 11
ג ד ג ד 5 -

ה ר ח ל ט

לוותר על הצורך בהנחת החוק 24 שעות
לפני הדיון בו בקריאה שלישית, לאחר
שיוחזר סן הועדה.

ה ט ת י ג ו ת

לחבר הכנסת א. ציזלינג.

הי"ר י. הררי:

בדרך כלל, בשאלות פרוצדורה, אין מערערים על
החלטות ועדת הכנסת.

פ. אילנית:

אתמול העירונו במליאה שאין חבר הכנסת דוד הכהן
רשאי לערער על החלטות ועדת הכנסת ונאמר שהוא
העיר הערה או הציע הצעה. אנו שומרים לעצמנו את הזכות לסמתיגות, הערה
או הצעה ואני מקווה שהיושב-ראש לא ישכח היום את אשר עשה אתמול.

הי"ר י. הררי:

אני אמרתי שבשאלות פרוצדורה אין מערערים, אך
בדרך כלל אפשר לערער על החלטותיה של ועדת הכנסת.

י. שפרינצט - י"ר הכנסת: הודעתי אתמול שאין זה תקדים ואינני מציע לכם
לסמוך על כך שהיושב-ראש ינהג היום כפי שהוא נהג
אתמול. לא ידעתי אם יש הסתייגויות או אין ובסערת רוחות אפשר להגיד כל
מיני דברים ולכן אמרתי שזו תהיה.

הי"ר י. הררי:

עלינו להחליט אם אנו מאפשרים לחבר הכנסת ציזלינג
להסתייב או לא.

ה צ ב ע ה

בעד דעות הסתייגות - 10
ג ד ג ד 5 -

ה ר ח ל ט

חבר הכנסת א. ציזלינג רשאי להסתייב
בענין הוויתור על 48 שעות ו-24 שעות
- שתי ההסתייגויות מהוות הסתייגות אחת.

היו"ר י. הררי:

אנו באים עתה להצעתו של חבר הכנסת א. ציזלינג,
אך אני סבור שאי-אפשר לדון עליה מכיון שהיא לא

עמדה לדיון.

א. ציזלינג:

אני מעמיד אותה לסדר-היום מיד.

אנחנו מכניסים הצעת חוק האומרת שהגשת בקשות
לתעודת זהות תעשה על-ידי סוסדות מסלתיים בלבד. פירוש הסבר שאי-אפשר יהיה
לחלק טפסים מסלתיים לכל מי שירצה, כי מפלגות שונות שולחות שלוח שלחם
עם טופס שכתוב עליו מדינת ישראל, ודבר זה מטעה את הציבור וחושב שאיש זה
מוסמך לדבר בשם מדינת ישראל. אנחנו מציעים את זה בגדר של הצעת חוק.

מכיון שזה דחוף, כי יום יום נעשית עבירה, אנו
מבקשים שהצעת חוק זו שלנו תועמד לסדר-היום היום. אם היא תתקבל או לא
תתקבל על זה יוחלט אחר-כך, נאמו מבקשים לבטל את הפרוצדורה של 48 שעות -
אם דבר זה יתקבל אנו נבטל את ההסתייגות הקודמת.

היו"ר י. הררי:

אני מציע לך שתי דרכים כדי להעמיד את הדבר הזה לסדר
היום. ראשית, שתציע עצה זו בוועדת החוקה, וישוב-
ראש ועדת החוקה יציע אותה. במקרה, שועדת החוקה תציע את הצעתכם לקריאה
ראשונה, יחולו על הצעתכם כל אותם הדברים שהולחנו בקשר להצעה ראשונה.

דרך שניה, היא, שאתה מבקש מאת ועדת הכנסת, שאם
תגישו הצעה לסדר-היום (בר-יהודה: כבר הגשנו) שנחליט לדון על שני
החוקים יחד.

א. ציזלינג: נלך בשתי הדרכים.

ד. בר-רב-האי:

אני רציתי להציע לחבר הכנסת ציזלינג את שני
הדרכים. אין חבר הכנסת ציזלינג רשאי להשתמש
בניטויים האומרים "שנעשית עבירה יום יום". עבירה על החוק פירושה עשיית
דבר שאסור במפורש לעשותו. כל זמן שפעעשים האלה נעשים בתוקף החלטת
ועדת הבחירות, אין אתה רשאי לכנותם בשם עבירה.

א. ציזלינג: אינני חוזר בי מדברי.

י. כסה: אני מציע לא לקבל את הצעת טפ"ם.

ס. ארגוב: אני מציע לא לעשות "יונקסופ" זאת אומרת, לא אומר
שאם תבוא הצעה שנחליט על 24 שעות - אך אתנגד
לצדך את שני הדברים האלה. אני מבקש קודם לשמוע דעה שונות בענין זה,
כי אין לי כל מושג עליו. אך דבר אחד ברור לי, כי אין כל צמידות בין
שני הדברים.

ש. כז:

בדרך כלל יש להיות זהירים מאוד בשינוי פרוצדורה.
אני הצבעתי בעד ההצעה הקודמת מכיון שראיתי שעל
פי השכל הישר והבגיון יש להצבצב בעדה. ייתכן שהצעת חבר הכנסת ציזלינג
תדחה על-ידי הכנסת, אבל בשבילו ובשביל אלה החושבים כמוהו, כל יום חשוב
והוא מספיע על המצב. אינני רואה מדוע אי-אפשר לאשר את השנויות את
הפרוצדורה במקרה זה, כשם שהדבר נעשה במקרה הקודם. אני מציע שנקבל את
ההצעה ונתיר את הרצועה.

היו"ר י. הררי:

חבר הכנסת ארגוב דבר ביחס לצמידות. אני רק מדגיש
שההצעה, כפי שהיא עומדת, אינה שאנו נחליט להביא
בפני המליאה, אלא באם תגיע הצעה זו בדרך החוקית למליאה, לחבר את שתי
הקריאות הראשונות יחד.

בנוגע לנוחיות, חושבני שאין כל ספק
שיותר בריא לקיים קריאה אחת סלקיים

הי"ר י. הררי:

שתי קריאות שונות.

אשר לקיצוב הזמן, באופן נורמלי לדעתי יש
להקפיד על 48 שעות ועל 24 שעות. מתי ההנחה שאם אפשר לא להקפיד יש
לוותר - לדעתי בחוקי התקציב ובעניני בחירות, שיכול להווצר מצב שאם תקבל
הצעה באיחור, הבחירות לא תתקיימנה או שהן תתקיימנה לא לפי הסדר שרוב
הכנסת רוצה בו. אני טוען, כי אם כי לדבריו של חבר הכנסת ארגוב יש פסקל
דב, אך המסקל נופל מהם בזה שאין אומרים שכבר סחברים, אלא שאומרים שאם
הדבר הזה יגיע יקיימו קריאה ראשונה אחת ויזוותרו על 48 שעות ל-24 שעות.
אם הדבר הזה לא יעמוד לסדר-היום - לא נקיים קריאה ראשונה משותפת.

פ. ארגוב: זוהי הנקודה. אינני רוצה שהדבר האחד יעב
את הדבר השני. אני אומר בפירוש שאם

תכוא הצעה מצד ספ"ם בדרך הרגילה - אני אתמוך בויתור של ה-24 שעות, אך
אני נגד צטידות.

נדמה לי שכלם מסכסמים לכך שהענין לא
יעמוד לדיון כל עוד לא הגיע לכנסת.

הי"ר י. הררי:

החלטתנו היא ברת תוקף ברגע שהענין יגיע לכנסת, אך אין לעכב את הדיון הראשון
בגלל השני.

אם ימנעו מאתנו את האפשרות הזאת - תאם תשאר
הסתייגותי.

א. ציזלינג:

ההסתייגות בעינה עומדת - תוכלו תמיד לבטל
אותה.

הי"ר י. הררי:

אני מסכים:

אם תובא הצעת חוק או הצעה לסדר-היום מטעם
סיעת ספ"ם לתיקון לחוק הבחירות ותעמוד לדיון בכנסת - יהיה הדיון בקריאה ראשונה
ראשונה במשותף לשתי הצעות החוקים. באם לא תעמוד לדיון הצעה כזו מצד סיעת
ספ"ם - לא יעכב הדבר את הדיון בקריאה ראשונה בחוק לתיקון חוק הבחירות
שהובא לכנסת מטעם ועדת החוקה, החוק והמספס.

אני מבין שעלי לפנות לוועדת החוקה.

א. ציזלינג:

לפי איזה בסיס יפנה חבר הכנסת ציזלינג לוועדת
החוקה?

י. כסה:

הוא רשאי לעשות זאת בדיוק כשם שיושב-ראש
ועדת הבחירות המרכזית עשה זאת.

הי"ר י. הררי:

4. אי-קיום ישיבות הכנסת בשבוע של הבחירות לקונגרס הציוני ה-29:

אנו עוברים לטעיף זה. רשות הדיבור לחבר
הכנסת ארגוב.

הי"ר י. הררי:

ד. ארגוני:

רוב המפלגות היושבות כאן - מלבד שתיים
המחריטות את הבחירות - קשורות במערכת
מסוימת. היו לנו תקדימים שבטלנו ישיבות כנסת בגלל ועידות של מפלגות,
או שלא דנו בעניינים חשובים ולא קיימנו הצבעות. לדעתנו, הבחירות לקונגרס
הציוני יש להן ערך רב ורצוי היה לא לקיים ישיבות בשבוע זה.

א. ציזולינג:

אני מתנגד לדבר זה. לפי חוק הבחירות לכנסת -
אמנם אין הדבר הזה מחייב את הקונגרס,
אך אני מניח כי האטיקה הציונית תעתיק אותם גם לקונגרס - אסור לנהל תעמולה
ביום האחרון לפני הבחירות, וזהו במקרה יום שלישי. אינני חושב שכל חברי
הכנסת הם חברי ועדות קלפי דוקא, וישנה אפשרות להצביע בכל חלקי הארץ.
אין שום ניסוק להפסיק את ישיבות הכנסת דוקא בימים שהיא עמוסת עבודה.
אני מוכן רק להתחשב בכך שמכיון שביום ראשון חל חג השבועות וביום שני
קשה יהיה להגיע מן המקומות השונים לירושלים - שנקיים את ישיבות הכנסת
ביום ג' וביום ד'.

י. שפריצנס: יו"ר הכנסת:

אני מכין שהצעה זו אינה צריכה להיות מוחלטת
ברוב אלא בהסכמה. לכל הדעות אין לקיים
ישיבה ביום הבחירות ואמנם צדק חבר הכנסת ציזולינג שאין לנהל תעמולה ביום
שלפני הבחירות. אך האם לא תסכימו אתי שהישיבות ביום שני ושלישי לא
תהיינה ישיבות כנסת אלא ישיבות שלפני בחירות? אני מציע לקבל הצעה זו ולא
לקיים ישיבות, אך בלי כל הסתייגויות.

ט. גורוס:

אני תומך בנימוקיו של חבר הכנסת ארגוב.
עלינו לזכור כי בלי הקונגרסים הציוניים
לא היינו יושבים כאן היום ואני מציע לקבל את הצעתו של חבר הכנסת ארגוב.

י. כסה:

לדעתי יש באי-קיום ישיבות בשבוע הבחירות
לקונגרס משום חינוך ציוני.

י. בר-יהודה:

אינני מסכים לדעתו של חבר הכנסת ציזולינג.
אין כל ספק שאין לקיים ישיבה ביום הבחירות.
לפחות, אם לא בכל דרך אחרת, עלינו להדגיש את חשיבות הבחירות בצורה זו.
אך בינתיים, שמעתי את נימוקו של יושב-ראש הכנסת בנוגע לישיבות שלפני
הבחירות ונדמה לי שיש להסכים לדעה זו.

א. רזיאל-גאור:

אני מצטערת לחלוק על רבים וגדולים. אני
חושבת שדוקא ביום הבחירות יכולה וצריכה לשבת
משום שעצם המלאכה כבר נעשתה. וביום הבחירות הכנסת יכולה לשבת ולעשות
את מלאכתה, מכיון שאין זה יום שבתון מעבודה. אני מניחה שביום פתיחת
הקונגרס עצמו אין מקיימים ישיבות כנסת, אך לא בזמן הבחירות. לדעתי יש
לשבת כל השבוע, אך אני מוכנה להתפשר על יום אחד, יום שני, ולהסכים לכך
שהכנסת תשב ביום שלישי ורביעי.

פ. בן-עמי:

לדעתי, לא היה צריך לקיים ישיבת כנסת ביום
שני, גם לולא התקיימו הבחירות לקונגרס,
כי יום שני הוא איסרו חג. שנית, אינני גורס את הדעה שדוקא באותו יום
שכלם עסוקים בבחירות ישבו חברי הכנסת בכנסת. אני תומך בהצעה שלא לקיים
ישיבות בשבוע זה.

ה צ ב ע ה

- בעד אי-קיום ישיבות - 11
- בעד קיום ישיבות - 3

ה ר ח ל ט

אני מבקשת לרשום לי הסתייגות.

א. רזיאל-נאור:

סי יגן על החלטת הועדה?

היו"ר י. הררי:

אני מציע שהרב נורוק יגן על ההחלטה.

ס. ארנוב:ה ו ח ל טהרב נורוק יגן על דעת רוב הועדה5. ענין התנהגותו של חבר הכנסת מצ בגין:

ענין התנהגותו של חבר הכנסת הועבר אלינו על-צדף יושב-ראש הכנסת, אך מכיון שהוא

היו"ר י. הררי:

איננו אנו דוחים את הדיון בו.

כאשר היושב ראש הודיע בכנסת שהוא מעביר את הנושא לוועדת הכנסת, הודעתי לו בשם הסיעה שאנו מעבירים את הודעתו זו לוועדת הפירושים ואני חושבת שהדיון בוועדת הפירושים קודם לדיון בוועדת הכנסת.

א. רזיאל-נאור:

האם הגשתם סכתב או רק הודעתם?

היו"ר י. הררי:6. ענין התנהגותו של חבר הכנסת הז קוק:

אנו עוברים לשאלת התנהגותו של חבר הכנסת ה. קוק ב-10 לאפריל. העברנו את זה אז לוועדת משנה ואבקש את יושב-ראש ועדת המשנה למסור לנו את מסקנותיה.

היו"ר י. הררי:

א. מסור:
אייפו שנית בסטנוגרמה והגענו לפסקנה פה אחד, שאם כי חבר הכנסת קוק התנצל בסוף הישיבה, אנו מציעים להתחשב בכך שדבר זה אירע בפעם הראשונה וועדת הכנסת נזפת בו על התנהגותו פעל במת הכנסת. אם יקרה דבר כזה שנית - יהיה העונש חריף יותר. אם כי חבר הכנסת קוק איננו בארץ כעת - הוחלט שאין לעבור על ציין זה בשתיקה.

א. רזיאל-נאור:

ראשית, אני תמהה על זה שדנים אדם שלא בפניו. אמנם, היתה התפורדות רבה אחרי הישיבה והיא והיה זה אולי מעשה יוצא מן הכלל אילו היו דנים בפנינו-דריתחא. אך מכין שכבר עבר זמן רב - אינני יודעת אם חוק ההתיישנות חל על מעשה מעין זה - על כל פנים ניטלה סמנו מדה מרובה מחוסרתו. אם אתם רוצים תקדים, היה גם תקדים של סכתבו של סגן-יושב-ראש הכנסת נ. גיר שבו התלונן על שני שנים. אז מצאו דרך להסדיר את הדברים והניסוק העיקרי היה שעבר כבר זמן רב. אולי זה לא היה הניסוק הרשמי, אבל זה היה ניסוק.

לאחר שהכנסת שמעה כל מיני ביטויים אינני חושבת שהביטוי "אני קורא אותך לסדר" מצדו של חבר כנסת היושב-ראש הוא גרוע ביותר. אתם יודעים גם שיחסם של כל חברי הכנסת לחבר הכנסת הלל קוק אינו עומד אף פעם על הגובה ועוד לא קרה פעם שחבר הכנסת הלל קוק יאמר משהו והדבר יתקבל בצורה אנושית. אינני חושבת שהביטוי הזה, לאחך כל הביטויים ששמענו הוא כל כך מוזעזע שהכנסת צריכה לנזוף בו. חבר הכנסת קוק התנצל והייתי מציעה לוועדת המשנה לקחת את זה עוד הפעם בחשבון.

ס. בן-עמי:

אני עומד לחלוק על עצם ההחלטה ועל הדרך שבה נקטו כרי להגיע להחלטה. ראשית, אינני רואה בביטוי של אידנא-דריתחא, דבר איום כל כך. אינני רואה שטמלים "אני קורא אותך לסדר" הן מעליבות כל כך את היושב-ראש. אני רואה בזאת רק מעין קריאת ביניים לתשובת קריאת ביניים. היושב-ראש איננו נעלב מביטוי כזה ואיננו צריך להרגיש עצמו נעלב. לדעתי בזיפה מעל במת הכנסת מהווה עונש חמור וצריכה להיות התאמה בין העונש ובין העבירה וכאן אינני רואה כל התאמה כזו.

שנית, אינני רואה מדוע לא הטליטו בשאלה זו שעה שהוא היה כאן. אם אמטרוצים לפסוק הלכה על חבר - עשו זאת בנוכחותו.

י. שפרינצק יו"ר הכנסת:

אין דנים כאן על שפרינצק או על קוק. אנו דנים כאן על יחס הכבוד של היושב-ראש שיש בו תועלת קולקטיבית. אם אמן אוטוריטה של היושב-ראש - נגרם נזק לענין. ייתכן שהיושב-ראש איננו טוב - על כך אפשר לדון, אך כל עוד הוא יושב-ראש יש לכבדו.

אינני יודע על מה יש לדון בנוכחותו של חבר הכנסת קוק. אני מבין שאפשר לטעון שהוא צעק ליושב-ראש "אני קורא אותך לסדר" בעידנא-דריתחא, זה היה מצב פסיכולוגי מסוים - אך כאשר קוראים אותו לסדר הוא אינו יכול לומר זאת. שנית, כאשר הוא התנצל בסופו של דבר, דברים אלה הודפסו בדברי הכנסת - הוא חזר ואמר שהוא מתנצל בפומבי ומצטער שהיושב-ראש גרם להתנהגותו זאת. זכורה לכם בודאי קריאת הביניים של שר החקלאות פ. לבון, אשר אמר שמוטב היה לא להתנצל, כי התנצלות זו גרועה עוד יותר.

הוזכר כאן ענין סגן-יושב-ראש הכנסת נ. גיר - עלי להזכיר/לכם, כי ענין זה לא היה בזמן ישיבת הכנסת, אלא סיד לאחר סגירת הישיבה, והדבר לא נכנס לפרטיכל. לעומת זה במקרה הנידון נרשמו הדברים בדברי הכנסת, הן הקריאה הראשונה והן ההתנצלות.

ס. בן-עמי:
אני דברתי רק על הענין הראשון ולא ידעתי על ההתנצלות.

י. גר-יהודה:

במקרה שהזכירו כאן של סגן יושב-ראש הכנסת נ. גיר עלי לומר שהייתי אומר את אותם הדברים גם לולא היה זה חבר סיעתי, אלא היה זה אושב-ראש הכנסת י. שפרינצק או י. בורג.

אני מצטער שדבר זה נגרם מבלי שהובא לישיבת הכנסת, מכיון שהעלבון היה במליאת הכנסת. (היו"ר י. הררי: באופן טכני לא נכלל הענין הזה בטטנוגרמה). ייתכן שלא. לו הייתי באותה ישיבה הייתי מוצא איזה שהוא סדר אחר להביא את הענין; אך מכיון שהענין איננו בפרטיכל - הוא איננו ואין לו המשך.

אפשר עוד היה לעבור על הקריאה הראשונה של חבר הכנסת ה. קוק. אבל בנוגע להתנצלות חשוב מאוד שתהיה תגובה במליאת הכנסת.

י. סלינגוב:

חושבני, שבענין זה עשינו כמיטב הכרתנו והחלטה זו אינה קשה ובלתי צודקת. אינני רואה כל דע בכך אם בסוף תקופת כהונתה של הכנסת, יוכרז מעל במת הכנסת שיש לשים קץ לדברים אלה.

היו"ר י. הררי:

אני מזכיר לועדה שבזמנו העברנו לועדת המשנה לעניני תקנון את קביעת הכללים בקשר לעונשים, נזיפות, איסור להשתתף בישיבות וכו'.

ד. יערי:
כאשר שמעתי שהוא התנצל - חשבתי שאפשר להסתפק בכך, אך כאשר שמעתי איך הוא התנצל בשללן סגיי-נהור, אשר נותן משנה תוקף לפגיעה - אני תומך במסקנות הועדה.

היו"ר י. הררי:
ביחס למה שנאמר כאן שאנו מכררים את העניין שלא בנוכחותו של חבר הכנסת ה. קוק - עלי להעיר שחבר הכנסת קוק ידע על עניין זה ואף לא הודיע לנו שהוא נוסע. אינני חושב שהוא מחוסן על-ידי נסיעתו.

א. רוזיאל-נאור:
אני מציעה לוועדת הכנסת את הנוסח הבא:
"ועדת הכנסת רואה את התנצלותו של חבר הכנסת ה. קוק כנלתי מספקת ודרושת אם ממנו להתנצל בפני היושב-ראש".

אני מציעה את זאת פשני שעפים - לא אחזור כאן על כל מה שאמרתי - אך ראשית פשני שהתנצלות לא היתה בסדר, ואין לעבור על זה בשתיקה. ושנית פשני שאינני רוצה שהכרזת נזיפה תכנס לתולדות הכנסת.

פ. אילנית: חשוב שהדבר יפורש.

ה צ ב ע ה

- בעד אישור החלטת ועדת המשנה - 10
- בעד הצעת א. רוזיאל-נאור - 4

ה ר ח ל ט

לאשר את החלטת ועדת המשנה שאם כי חבר הכנסת ה. קוק התנצל בסוף הישיבה, מחליטה ועדת הכנסת לנזוף בו מעל במת הכנסת.

8. חוק חסינות חברי הכנסת זכויותיהם וחובותיהם תשי"א - 1951:

ה ר ח ל ט

לפנות ליושב-ראש בבקשה להעמיד את החוק לדיון בקריאה שלישית בכנסת, עוד בשבוע זה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00